

Valtuutettu Leena Haanpään ym. valtuustoaloite soveltavan liikunnan ohjaajan toimen perustamiseksi Naantalın liikuntatoimeen

523/00.07.01/2017

Kaupunginhallitus 29.5.2017 § 241

402/00.07.01/2017

Kaupunginvaltuusto 22.05.2017 § 67

Valtuutettu Leena Haanpää luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan kahden valtuutetun allekirjoittaman aloitekirjelmän:

"Soveltava liikunta ry (SoveLi) julkaisi elokuussa 2015 soveltavan liikunnan kehittämissuositukset vuosille 2016 - 2021. Kehittämissuositusten yhtenä kohtana on liikuntaneuvonta ja -ohjaus liikuntatoiminnan työkaluna. Suosituksissa esitetään, että soveltava liikunta vakiintuu osaksi kuntien perus- ja hyvinvointipalveluita, joka tarkoittaa sitä, että liikunnan soveltamista tarvitsevilla ihmisillä on käytössään saumattomat liikuntapalveluketjut.

Jotta tämä on mahdollista, tarvitaan liikuntapalveluihin lisää ammattilaisia, joilla on osaamista neuvonta- ja ohjaustilanteiden soveltamisesta. Kehittämissuositusten tavoitteena on luoda saumattomasti toimivat liikuntapalveluketjut kuntoutuksen ja liikunnan välillä sekä tehdä liikuntaneuvonta helposti saatavilla olevaksi. Tärkeää on se, että alan ammattilaiset toteuttavat neuvonta- ja ohjauspalvelut suunnitelmallisesti ja koordinoitusti.

Liikunnan merkitys hyvinvoinnille on kiistaton, ja erityisen oleellinen merkitys sillä on pitkäaikaissairaana ja vammaisen ihmisen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle kehitymiselle jo ennen kouluikää. Myös siis liikunnassa, kuten muissakin elämän asioissa pätee vanha sanonta, sen minkä nuorena oppii sen vanhana taitaa. Liikunnan psykofyysiset vaikutukset lapsuudessa kantavat pitkälle vanhuuteen.

Liikunnan merkitys vaihtelee erityisryhmiin kuuluvilla ihmisillä. Soveltavan liikunnan kentällä lapsen, nuoren, aikuisen tai ikäihmisen liikunnan tarve on erilainen. Myös pitkäaikaissairauden tai vamman laatu ja vakavuusaste vaikuttavat siihen, miten henkilö pystyy liikkumaan ja millaiseen liikuntaan osallistumaan. On kuitenkin selvää, että vanhenemisen myötä tarve soveltavaan liikuntaan lisääntyy. Naantalissa – kuten monessa muussa suomalaisessa kunnassa – vanhuusväestön määrä kasvaa, joka synnyttää lisäpainetta soveltavan liikunnan tuottamiseen.

Valtion liikuntaneuvoston kuntien erityisliikuntaselvityksen mukaan vuonna 2013 erityisliikunnan piiriin arvioitiin kuuluvan yli miljoona suomalaista korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi. Samassa raportissa todetaan, että erityisliikunnassa keskeisessä asemassa ovat erityisliikunnanohjaajat. Koska liikunnan yhdenvertaisen saavutettavuuden edistäminen on valtion liikuntapolitiikan keskeinen tavoite, sen tulisi olla sitä myös kunnallisella tasolla. Vihreiden valtuustoryhmä esittää, että vastuulliset virkamiestahot tekevät selvityksen soveltavan liikunnanohjaan vakanssin perustamisesta kaupungin liikuntapalveluihin."

KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 29.05.2017 § 241

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistysvirastolle valmisteltavaksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 03.05.2018 § 15

Vapaa-aikatoimensihteeri Maija Puolakanaho

Sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveystieteiden työryhmä on selvittänyt soveltavan liikunnan tilannetta Naantalissa. Työryhmässä ovat olleet mukana vapaa-aikatoimen sihteeri Maija Puolakanaho, johtava hoitaja Hannele Nikander-Tuominen, aikuissosiaalityön päällikkö Anurag Lehtonen, vammaispalvelun avohuollon ohjaaja Mervi Dahlin, fysioterapeutti Jaana Cäven sekä ylilääkäri Kristian Kallio.

Tällä hetkellä soveltavan liikunnan palveluja järjestetään ostopalveluna vammaispalvelun avohuollon ohjaajan koordinoimana. Ostopalveluihin on käytetty noin 15 000€ ja osallistumismaksuina tuloja soveltavasta liikunnasta on saatu noin 7 000€. Soveltavan liikunnan ryhmiin ei ole ollut pääsykriteereitä vaan mukaan ovat päässeet ilmoittautumisjärjestyksessä kaikki, jotka ovat maksaneet osallistumismaksun. Soveltavan liikunnan ostopalvelut ovat sisältäneet vesijumppaa, kuntosalitoimintaa, ratsastusta ja tuolijumppaa. Syksyllä 2017 toimintaan osallistui 65 henkilöä, joista varsinaiseen kohderyhmään kuuluvia oli 15 henkilöä. Pääsääntöisesti osallistujat ovat olleet ikäihmisiä.

Soveltavan liikunnan tarpeista tehtiin syksyllä 2017 kysely, johon vastasi 122 henkilöä. Kyselyn mukaan tarvetta on kuntosalitoiminnalle ja erilaisille jumpparyhmille (tasapaino, pilates, jooga, kahvakuula ja vesiliikunta,

tuoliliikunta, pyörätuolijumppa, tanssi).

Fysioterapiaan ohjautuu TULE -oireisia ja neurologisia asiakkaita. Fysioterapian tavoitteena on toimintakyvyn parantuminen, mutta fysioterapia toteutuu vain sovitun ajanjakson, jonka jälkeen fysioterapia ohjaa asiakkaan pitämään toimintakykyä yllä itsenäisesti liikunnan avulla. Kaikilla ei ole mahdollisuutta, mm. liikuntarajoitusten takia, käydä seurojen tai tällä hetkellä kaupungin tarjoamissa erityisliikunnan ryhmissä. Tähän kohtaan soveltavan liikunnan olisi hyvä tarjota kuntalaisille mahdollisuus pitää fysioterapiassa saavutettua toimintakykyä yllä ja edistää terveyttä. Kun tämä mahdollisuus on ollut hyvin vähistä, ovat nämä asiakkaat palanneet yhä uudestaan lääkärin ja fysioterapeutin vastaanotolle.

Työryhmän selvitys on liitteenä.

LIITE B3, KULT.- JA VAP.LTK 3.5.2018

VAPAA-AIKATOIMEN PÄÄLLIKKÖ:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle selvityksen tiedoksi. Lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Naantalin kaupungin liikuntapalveluihin perustetaan 1.1.2019 alkaen soveltavan liikunnanohjaajan toimi.

Ohjaajan tehtäviin kuuluu soveltavan liikunnan koordinointi ja ohjaus; tärkeimpinä kohderyhminä vammaiset, pitkäaikaissairaat sekä ne yli 65-vuotiaat naantalilaiset, joiden toimintakyky on selvästi heikentynyt iän, vamman tai pitkäaikaissairauden vuoksi. Talousarviossa vaikutukset ovat + 37 000 euroa.

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA:

Vapaa-aikatoimen päällikön ehdotus hyväksyttiin.